

กนกวรรณ อาร์โรโย บุญธรรมรำชรักษ์ และกาญจนा ธรรมราวาท. “การใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเดินทางทางเศรษฐกิจของประเทศไทย”. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยด้านบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2. จัดโดยคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2561. หน้า 146-156

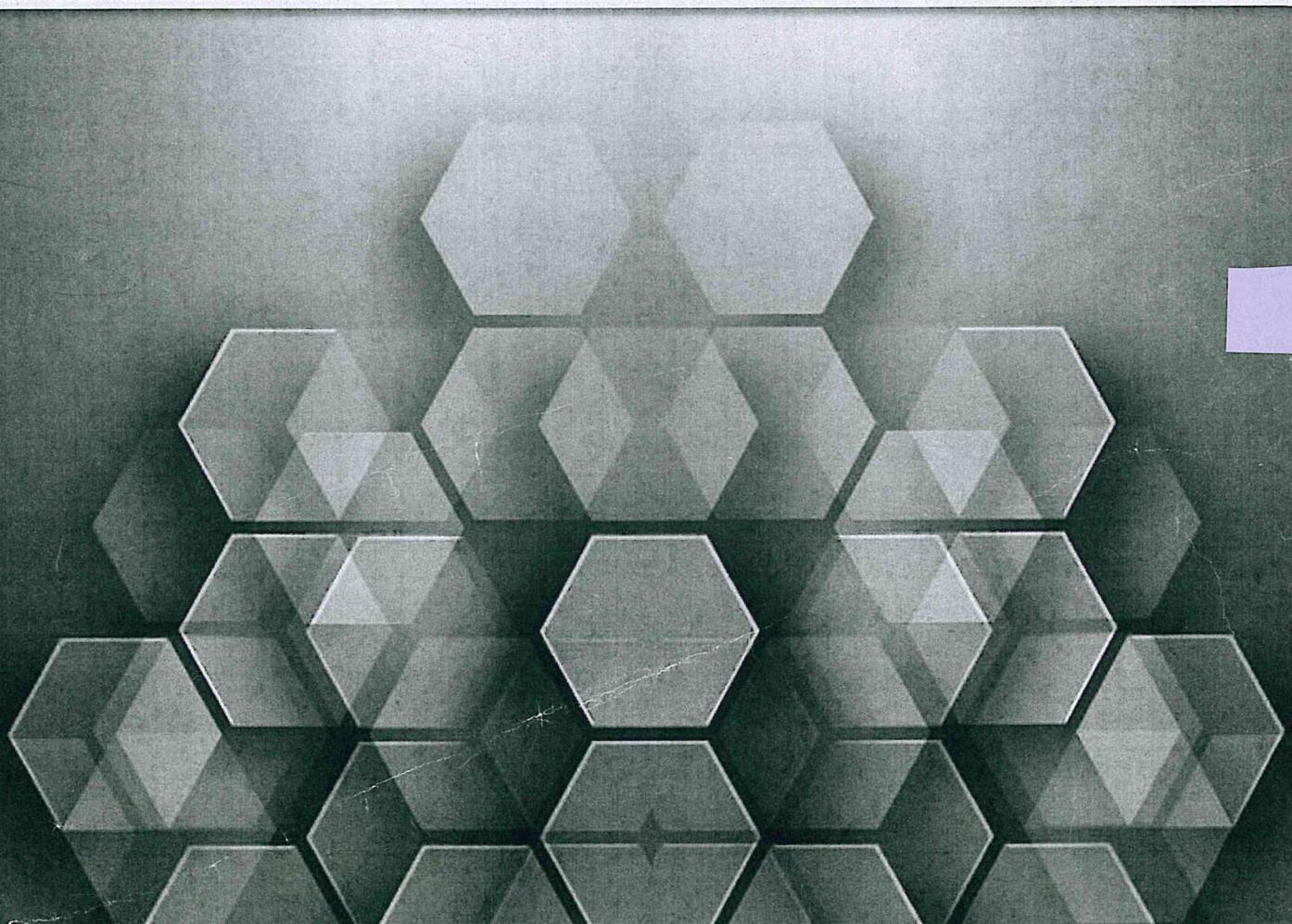
(5)

การประชุมวิชาการระดับชาติ เพื่อนำเสนอผลงานวิจัย ด้านบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

RU National Conference on Business Management

And Social Science

วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 256
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การประชุมวิชาการระดับชาติ เพื่อนำเสนอผลงานวิจัย ด้านบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

RU National Conference on Business Management
And Social Science

วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2561

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาร์จากคณบดีคณะบริหารธุรกิจ

การประชุมวิชาการระดับชาติ เพื่อนำเสนอผลงานวิจัย
ด้านบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๑
นี้ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดขึ้นโดยได้รับ
ความร่วมมือจากสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย และคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยເອເຊຍາຄແນຍ໌ ร่วมเป็นเจ้าภาพร่วม มี
วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และเผยแพร่องค์
ความรู้จากผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ
นักศึกษา และบุคคลทั่วไป การจัดงานครั้งนี้มีผู้นำเสนอผลงาน
วิจัยและบทความวิชาการ รวม ๔๖ บทความ นับว่ามีความ
หลากหลายที่น่าสนใจมาก โดยเป็นผู้นำเสนอจากภายนอก จำนวน

28 บทความ จากบุคลากรและนักศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า ๑๒ แห่ง ได้แก่ สถาบันบัณฑิตพัฒนา
นบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย ตลอดจนบริษัทเอกชน และ
นักวิชาการอิสระ สำหรับบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้นำเสนอผลงานจำนวน
18 บทความ ในหลายสาขางานสังคมศาสตร์ อาทิ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา และ
สื่อสารมวลชน ผลงานทั้งหมดได้รับการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานการ
อุดมศึกษาแห่งชาติทุกประการ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในฐานะเจ้าภาพหลัก ขอขอบคุณท่านเจ้าภาพร่วม ท่าน
วิทยากร ท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินคุณภาพบทความทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนผู้นำเสนอบทความ
ทุกท่าน ที่ต่างมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างกว้างขวาง

ดร.นร. อ.ดร.

รองศาสตราจารย์สุวรรณี เดชวรชัย
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ครั้งที่ 2 ประจำปี พ.ศ.2561

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาการ)
- เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้จากผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และบุคลากรทั่วไป
- เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาดัดแปลงเข้าร่วมโครงการฯ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาในงานวิชาการ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์นพคุณ	คุณชาชีวะ	รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน
2. รองศาสตราจารย์สุวรรณี	เดชวรชัย	คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

บรรณาธิการบริหาร

1. รองศาสตราจารย์ขันนพันธุ์	เอี่ยม โภกาส
2. อาจารย์ ดร.ประพันธ์	วงศ์บางโพ

ประจำกองบรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะฉัตร	จากรัชรศานต์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา	ผู้พัฒนาพงศ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล	ทุ่งหว้า
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญปริญ	รัตน์พงศ์พร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภีรภัทร	ภักดีรี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงศ์ธรา	สุวรรณิน
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ	บูรณ์คุณการณ์
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์	นิจิชื่อ
9. อาจารย์ ดร.นลิน	ตั้งพานิชย์
10. อาจารย์ ดร.อุษา	บุญถือ

11. อาจารย์ ดร.นีลนา拉	วงศ์เกิด
12. อาจารย์ ดร.ประเมษฐ์	บุญนำศิริกิจ
13. อาจารย์ ดร.เกวlin	เศรษฐกิจ
14. อาจารย์ ดร.รุ่งศิริ	เข็มตรະภูต
15. อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์	โชวเกียรติรุ่ง
16. อาจารย์ ดร.ประพันธ์	วงศ์บางโพ
17. อาจารย์ ดร.เมธาวี	อนิวรรตนพงศ์
18. อาจารย์ ดร.ศุภสิทธิ์	จาดพัฒน์หรัณ
19. อาจารย์ ดร.สนิทนุช	นิยมศิลป์
20. อาจารย์ ดร.พรมนัส	ศิริธรังศรี

ประจำกองงจัดการ

1. นางสายฝน	จันทร์ละมูล
2. นางสาวพิชญ์สินีทร	กฤษณะเครณี
3. นางสาวกนิษฐา	สวัสดิ์เจริญศรี
4. นางสาวจิราภรณ์	เคิกศิริ

หรรษณูก

1. นางมยุรี	ภูไพบูลย์
2. นายวัจกร	คงวัฒนาภูต

นโยบายการพิมพ์

วารสารรายปี ออกปีละ 1 ครั้ง

การเผยแพร่

<http://www.ba.ru.ac.th>

ส่งบทความตีพิมพ์ได้ที่

คณบดีบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพ 10240
โทร. 02-310-8226-7 , 02-310-8210

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาทบทวน

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปียะฉัตร	จาธุรีศานต์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา	ผู้พัฒนาพงศ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล	ทุ่งหว้า
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญปวีณ์	รัตน์พงศ์พร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภีรภัทร	ภักดีรี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงศ์ธรา	สุวรรณนิน
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ	บูรณะคุณภรณ์
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์	มีใจซื่อ
9. อาจารย์ ดร.นลิน	ตั้งพาณิชย์
10. อาจารย์ ดร.อุษา	บุญถือ
11. อาจารย์ ดร.นีลนารา	วงศ์เกิด
12. อาจารย์ ดร.ปรเมษฐ์	บุญนำศิริกิจ
13. อาจารย์ ดร.เกรวิน	เศรษฐกර
14. อาจารย์ ดร.รุ่งศิริ	เข็มตรากุล
15. อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์	โฉวเกียรติรุ่ง
16. อาจารย์ ดร.ประพันธ์	วงศ์บางโพ
17. อาจารย์ ดร.เมธาวี	อนิวรรตนพงศ์
18. อาจารย์ ดร.ศุภสิทธิ์	จาธุพัฒน์หรรษณ์
19. อาจารย์ ดร.สนิทนุช	นิยมศิลป์
20. อาจารย์ ดร.พรมนัส	ศิริธรังศรี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อสิษัยกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ปรียากร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ประسطพชัย พสุนันท์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.กล้าหาญ ณ น่าน
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนัตร ล้อมชวาการ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชคชัย สุเวชวัฒนกุล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริชัย ดีเดิค
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสสินี บุญมีเครื่องส่ง
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ จันทึก
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กิจูโภ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ จันทร์เจริญชัย
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ ไสกณธรรมภาณุ
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรมองคล นั่มจิตร
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิตินันธ์ ชาญโภศด
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ บึงไกร
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิพรรณ บิลมาโนชญ์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงศ์พักรต์ ภู่พันธุ์ศรี
19. อาจารย์ ดร.ชัยณุพงศ์ ศิริโชคินิศากร
20. อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ
21. อาจารย์ ดร.วิสาสินี วงศ์แก้ว
22. อาจารย์ ดร.ธัญนันท์ บุญอยู่
23. อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ กระแสงสินธุ์
24. อาจารย์ ดร.สุภาพร เพ่งพิศ
25. อาจารย์ ดร.ประสิทธิชัย นรากรณ์
26. อาจารย์ ดร.คงาภูมิ สังฆมานศ

27. อาจารย์ ดร. อริญชัย	ณ ระนอง
28. อาจารย์ ดร. สวรร	พัจฉันทร์
29. พลเอก ดร. ศรุต	นาควัชระ
30. ดร. จิราทัศน์	รัตนมนีนัตร
31. ดร. วิจิตินันท์	วารีวินิช
32. ดร. เนลลิมเกียรติ	เพ็งแก้ว
33. ดร. อรทัย	ทองฤทธิ์ฤทธิ์
34. ดร. ธารமรตต์	ธารมยาณฑิ

สารบัญ

	หน้า
การวางแผนปฏิบัติการทางการตลาดของธุรกิจขนาดย่อม เขตกรุงเทพมหานคร	1
สมจิต ล้วนจำเริญ.....	
การวางแผนเชิงกลยุทธ์กับงานด้านการประชาสัมพันธ์	13
กัญญา ศิริสกุล.....	
องค์ประกอบของคุณค่าตราสินค้าที่มีผลต่อความภักดีในตราสินค้าไอโฟนและซัมซุง	26
ประวัติศาสตร์ วิเศษประภา.....	
บทบาทของผู้ตรวจสอบภายในกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กร	37
ประชา ตันเสนีย์, สุรภา ใจบ้านกวาย.....	
การศึกษาผลสำเร็จในการบริหารบุคลากรของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร	49
นารินี แสงสุข, ปริญญาภรณ์ แสงสุข.....	
ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานกรมสรรพากร	59
วิชัยรุส ฤทธิบุญไชย, อภิญมิ กิตติก้องนภา, บุญเลิศ พรึ่งเจริญ, อัครพนธ์ ศรีสุข.....	
ความปลดปล่อยและอาชีวานามยของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกำแพงแสน	70
บุญเลิศ พรึ่งเจริญ, วราวดา บุตรโพธิ์, วิชัยรุส ฤทธิบุญไชย, ชจรศักดิ์ บุตรดี.....	
ผลกระทบของการรับรู้การสนับสนุนจากการค้า และความพึงพอใจในงานต่อความผูกพันองค์การ	82
ของพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ศภาณุชาดไทย	
อศิริดา อนนศรี.....	
คุณสมบัติของ โอมนายแอนพลิเคชันและทักษิณคติที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเชื้อคินผ่านโทรศัพท์มือถือ	95
ของผู้โดยสารสายการบินไทย	
พรพรรณ ใจเตือ, สมบูรณ์ ศรีอนุรักษ์วงศ์.....	
ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจด้านแนวทางการภาพของห้องน้ำ 7 น้ำหัวศจรรย์แห่งความเป็นไทย	109
ภายในสถานบินสุวรรณภูมิ	
กษกร อินอ้าย, สมบูรณ์ ศรีอนุรักษ์วงศ์, ลักษณะ กิตติถาวร.....	
A Study of Applicants' Preferences for Financial Compensation and Flexibility in the Private Sector in Bangkok, Thailand	122
Sinart Narkwachara, Jürgen Wöckl, Snitnuth Niyomsin, Wongtheera Suwannin.....	
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรกับงบประมาณรายจ่ายการบริการชุมชนและสังคมของรัฐบาลในประเทศไทย	134
เอกชัย เกิดสวัสดิ์, บุญธรรม ราชรักษ์, กาญจนा ธรรมดาวาท.....	

สารบัญ

	หน้า
ศึกษาการใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย	146
กนกวรรณ อาร์โอลี, นุญชรรณ ราชรักษ์, กาญจนा ธรรมราษฎร์.....	
ผลของโปรแกรมเสริมสร้างความคิดเชิงบวกที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำ ความผิด	157
ณัฐรินันท์ พิมพาทัย.....	
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจิวเวลรีบนสื่อออนไลน์ของประชาชนในเขตจังหวัด สุพรรณบุรี	170
จิตาภา ยอดคีรี, พัน พัตร ไชยบันด์.....	
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อการเติมสร้างการ เห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง	187
ฐิตวัฒน์ คงทน.....	
ผู้บริหารทางการศึกษาในการขับเคลื่อนสู่ไทยแลนด์ 4.0	200
ชนวน พิศาณกิจ.....	
การบริหารงานบริการและการจัดการความภักดีของผู้ใช้บริการเพื่อสร้างการเติบโตของธุรกิจ โรงเรียนขนาดเล็กในเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย	215
ศศิพิมล แสงจันทร์, เกศกมล สุขเกยม.....	
การจัดการทุนหมุนยั่งยืน Thailand 4.0 ของ SMEs	231
นารินี แสงสุข, สุรภา ไถ้น้ำนกวย, กริช อึ้งวิทูรสสิติย.....	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการยอมรับบริการธนาคารธุรกิจเพลตฟอร์มคิจทัลของผู้สูงอายุ	241
สุกัสสร มนี, อธิชา ศิริกัญจน, ราดาธิเบศร์ ภูทอง.....	
การศึกษาปัจจัยความพึงพอใจในงานและการรับรู้งานทางเดือกที่มีอิทธิพลต่อการทำนายความตั้งใจ ในการลาออกจากงาน	259
เกวลิน เศรษฐกร, ณัฐกิจพัฒน์ หอมวิจิตรกุล, จากรัตน์ ชัยศบุรณะ, สมควี ศิริโภกนา.....	
การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อรูปแบบและระบบการบริหารของส่วนราชการใน ภูมิภาคกรรมส่งเสริมสหกรณ์	272
ศุภชัย เหมือนโพธิ์, นนทวัฒน์ สุขผล.....	
ความตั้งใจที่จะใช้น้ำมันเครื่องรถยนต์จากส่วนประสบการตลาดผ่านทักษิณและความไว้วางใจของ ผู้บริโภค กรณีศึกษาเขตบางกอกใหญ่และเขตบางแคร กรุงเทพมหานคร	286
ณัฐกิจพัฒน์ หอมวิจิตรกุล, เกวลิน เศรษฐกร, นัญชริ ผลบทิพย์, ชาคริต สถาโลสิริยาภรณ์, สุรเชษฐ์ สุรษัยะ.....	

ศึกษาการใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

A STUDY OF THE PUBLIC SPENDING AND ECONOMIC GROWTH OF THAILAND

กนกวรรณ อาร์โรโย¹

บุญธรรม ราชรักษ์²

กาญจนา ธรรมดาวาท³

บทคัดย่อ

การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐบาลด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ ด้านการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ปี พ.ศ. 2545 – 2560 ทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (unit root test) ทดสอบความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว (cointegration) และประมวลผลความสัมพันธ์ทางสถิติด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares—OLS)

ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม และตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ที่นำมาใช้ในการคำนวณมีความนิ่ง หรือ stationary ณ ระดับ first different ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศและตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและ

คำสำคัญ (1) การใช้จ่ายภาครัฐ (2) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

*บหควนนี้เรียนร่องจากวิทยานิพนธ์เรื่อง การใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งได้ผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²รองศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³รองศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สังคมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งจากการศึกษารายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป มีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ -0.0271 อธิบายได้ว่าเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม แต่ไม่มีนัยสำคัญในการอธิบาย รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สูงสุด อธิบายได้ว่าเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม ร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3939 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99 และรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ มีค่าสัมประสิทธิ์รองลงมา อธิบายได้ว่าเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.1031 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99

Abstract

In this thesis, the researcher is concerned with public expenditures and economic growth in the Kingdom of Thailand (Thailand). As such, the researcher examines the effects on economic growth in Thailand of budget expenditures by the government in the aspects of general administration, the economy, and social and community services. Germane secondary data from the period between 2002 and 2017 were analyzed through applications of the unit root test and cointegration. Statistical relationships governing the data were processed using the ordinary least squares (OLS) method.

Findings are as follows: The independent variables—*viz.*, public expenditures in the aspects of general administration, the economy, social and community services—and the dependent variable, *viz.*, the gross domestic product (GDP)—were found to stationary at the first difference. The independent and dependent variables showed cointegration. In testing the relationship between the dependent variable of GDP and the independent variable of public expenditures in the aspect of general administration, it was found that the latter showed an inverse relationship with GDP. On the other hand, economic expenditures and expenditures for social and community services showed a direct relationship with GDP. The study showed that expenditures for general administration exhibited a coefficient of -0.0271 . This can be explained by holding that if the government increased expenditures for general administration, it would exercise inverse effects on increases in GDP. However, this explanation does not yield statistical significance. In regard to expenditures in the aspect of social and community services, when considering the maximum coefficient, the following explanation can be provided: When the government increases expenditures in the aspect of social and community services at one percent, GDP would increase at 0.3939 percent at the statistically significant level of 99 percent. The coefficients for public expenditures in the

aspect of the economy can be explained as follows: When the government increases expenditures in the aspect of the economy at one percent, GDP would increase at 0.1031 percent at the statistically significant level of 99 percent.

บทนำ

หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ คือการสร้างสวัสดิการทางเศรษฐกิจ และมาตรฐานการครองชีพทางสังคมที่ดีให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องแก่ประชาชน รัฐบาล จึงกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งหมายถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่สูงขึ้น สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นเครื่องมือสำคัญที่รัฐบาลใช้ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจคือ นโยบายการคลัง

นโยบายการคลัง เป็นเครื่องมือหลักที่รัฐบาลใช้ในการกระจายความเป็นธรรม จำแนกออกเป็น นโยบายออกเป็น 2 ประการ คือ นโยบายด้านรายได้ (public revenues policy) และนโยบายด้านรายจ่าย (public expenditure policy) เมื่อพิจารณาระบบการคลังด้านรายได้ ภา)yีอากรต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดเก็บจะทำให้รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือนลดลง ในขณะที่การใช้จ่ายของรัฐบาลทำให้รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยการจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายของรัฐบาล เพื่อสร้างเสถียรภาพของการใช้จ่ายรวมของระบบเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม งบประมาณรายจ่ายจะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการผลิตและการซื้อขายในระบบเศรษฐกิจ ลดความผันผวนทางเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าการจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายของรัฐบาล เป็นเครื่องมือสำคัญของนโยบายการคลัง สำหรับการบริหารจัดการภาวะเศรษฐกิจและสังคม ให้มีความเข้มแข็ง และเดิบโตได้อย่างยั่งยืน

ในการจัดทำรายจ่ายภาครัฐ หรือการจัดทำงบประมาณรายจ่ายรัฐบาล ได้มีนโยบาย และยุทธศาสตร์ ใน การดำเนินการ รวมทั้งรัฐบาลยังมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบ แนวทาง และ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และประเทศชาติต่อไป โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product:GDP) เป็นมาตรฐาน วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการใช้จ่ายภาครัฐบาล จำแนกตามลักษณะงาน เป็นการแสดง งบประมาณรายจ่ายตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาล โดยยึดถือหลักการในการ จำแนกรายจ่ายรัฐบาลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งได้จำแนกการดำเนินงานของรัฐบาลตาม วัตถุประสงค์ย่างกว้างขวางออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การบริหารทั่วไป ของรัฐ การป้องกันประเทศไทย การรักษาความสงบภายใน การเศรษฐกิจ และการบริการชุมชนและสังคม

ประกอบด้วย การสิ่งแวดล้อม การเคหะชุมชน การสาธารณสุข การศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ การศึกษา และการสังคมส่งเสริมที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาอาจเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลของการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐบาลด้านการบริหารทั่วไป การเศรษฐกิจและการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

สมมติฐานของการศึกษา

รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทิศทางเดียวกัน

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาการใช้จ่ายของภาครัฐบาล โดยจำแนกตามลักษณะงาน ได้แก่ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป การเศรษฐกิจ และการบริการชุมชนและสังคม เพื่อหาความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2560 รวม 16 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ทราบผลของการศึกษาของการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

ทฤษฎีและวรรณกรรม

ทฤษฎีการใช้จ่ายภาครัฐบาลของ瓦根內爾 (Adolph Wagner) การทิ่ทางภาครัฐบาลเข้ามามีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจ โดยการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจมาก ผ่านการใช้จ่ายของภาครัฐบาล จะส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่ง Wagner (อ้างถึงใน Musgrave, 1969, pp. 73-74) ได้เสนอถูกการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้จ่ายของรัฐบาล (law of rising public expenditure) หรือ “Wagner’s law” อธิบายได้ว่า การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล (expanding scale of state activity) จากการเหตุทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองนั้น ส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งการใช้จ่ายภาครัฐบาลดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1. รายจ่ายเพื่อการป้องกันประเทศ 2. รายจ่าย

เพื่อสร้างสวัสดิการสังคมประกอบด้วย 2.1 รายจ่ายด้านการบริหารงานทั่วไป 2.2 รายจ่ายด้านเศรษฐกิจ 2.3 รายจ่ายด้านการพัฒนาประชากรและสังคม เมื่อรัฐบาลต้องการ เร่งพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดการขยายตัว ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐบาลต้องลงทุนจัดหาปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมและ รองรับการขยายตัวของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ทฤษฎีการใช้จ่ายภาครัฐบาลของมัสเกรฟ (Richard Abel Musgrave) R.A. Musgrave (อ้างถึงใน ไกร ยุทธ ธีรศยาคินนันท์, 2523,หน้า 5) กล่าวว่ารัฐบาลมีบทบาทหน้าที่ทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถจำแนกเป็นหลัก ดังต่อไปนี้ 1. หน้าที่การจัดสรรทรัพยากร (allocation) โดยกำหนดค่ารัฐบาลจะจัดหาสินค้าหรือบริการ อะไรบ้าง ในจำนวนเท่าไรและผลิตอย่างไร โดยมีเป้าหมายว่าการจัดสรรทรัพยากรนี้จะนำไปสู่การเพิ่ม สวัสดิการสูงสุด 2. หน้าที่การกระจายรายได้ (distribution) เกี่ยวข้องกับการกำหนดค่าสินค้าและบริการที่ รัฐบาลจัดผลิตนั้นควรเป็นของประชาชนกลุ่มใดและในจำนวนเท่าใด โดยที่ครอบหน้าที่นี้เน้นที่การกระจาย ผลผลิตทั้งในเอกชนและภาครัฐบาล รวมทั้งการจัดรูปแบบการกระจายรายได้ ทั้งส่วนที่เกี่ยวกับสินค้า เอกชนและบริการสาธารณะ 3. หน้าที่การรักษาเสถียรภาพ (stabilization) เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพ ของระดับราคาและลดความผันผวนของกิจกรรมเศรษฐกิจ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของรัฐบาล ทั้งทางด้านรายจ่ายและรายรับ ทั้งนี้เพื่อจาระ ลองบรรยายศาสตร์ของเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ใน ระบบเศรษฐกิจ 4. หน้าที่การสร้างความเจริญหรือพัฒนาการเศรษฐกิจ (growth and development) เกี่ยวข้อง กับการจัดสรรทรัพยากรในภาครัฐบาล และการจัดรูปแบบของการกระจายรายได้ ตลอดจนการใช้มาตรการ เพื่อโน้มนำการจัดสรรทรัพยากรในภาคเอกชน ในลักษณะที่จะสร้างความเจริญให้แก่ระบบเศรษฐกิจมาก ที่สุด และยังผลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่

สำหรับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากผู้ที่ทำการศึกษา 2 ท่าน ประกอบด้วย

- (1) ภิรภา จุฑาเศรษฐกุล (2552) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รายจ่ายงบประมาณกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของไทย (2) สุราษฎร์ ดอกไม้ (2554) ศึกษาเรื่อง รายจ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนกับการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างการใช้งบประมาณโดยเฉพาะในด้านการลงทุน และศึกษา ความสัมพันธ์ของรายจ่ายภาครัฐ และตัวแปรทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศ โดยใช้ชื่อมูลทุติยภูมิ รวม 20 ปี มาวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองเชิงเส้นในรูปสมการลดตอน เชิงช้อน และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares-OLS) โดยตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย การสะสมทุนสาธารณะ (K) จำนวนผู้มีงานทำ (L) และการใช้จ่าย ลงทุนภาครัฐ (G), รายจ่ายประจำของภาครัฐ (CUR) รายจ่ายลงทุนของภาครัฐ (CAP) การลงทุนของ ภาคเอกชน (I) จำนวนผู้มีงานทำ (N) และมูลค่าการส่งออก (E) โดยผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระข้างต้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับตัวแปรตาม จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงนำมากำหนดเป็นกรอบ แนวความคิดในการศึกษาครั้งนี้

วิธีการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุคัญมีลักษณะเป็นอนุกรมเวลา (secondary time series data) เป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2560 รวม 16 ปี โดยรวบรวมข้อมูลสถิติเผยแพร่ของหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ website ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์ลักษณะและโครงสร้างรายจ่ายภาครัฐ จำแนกตามลักษณะงานซึ่งประกอบด้วย รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative method) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้เทคนิคทางเศรษฐมิตร่วมกับวิธีการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (unit root test) การทดสอบความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาว (cointegration) และประมวลผลความสัมพันธ์ทางสถิติ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares --OLS)

ผลการศึกษา

จากการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2560 เป็นเวลา 5 ปี โดยงบประมาณรายจ่ายมีการใช้จ่ายที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2556 มีการใช้จ่ายงบประมาณน้อยที่สุด จำนวน 2,400,000 ล้านบาท ส่วนในปี 2560 มีการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด จำนวน 2,923,000 บาท ในส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ระหว่างปีที่ศึกษา มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี 2560 มีมูลค่าสูงสุด จำนวน 10,206,516 ล้านบาท ส่วนปี 2556 มีมูลค่าต่ำสุด จำนวน 9,142,088 ล้านบาท ซึ่งแสดงถึงกับการใช้จ่ายงบประมาณในปีเดียวกัน โดยตั้งแต่ปี 2556 -2560 รวม 5 ปี มีการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 13,199,000 ล้านบาท เนลี่ยปีละ 2,639,800 บาท โดยมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 543,000 ล้านบาท ในส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รวม 5 ปี ตั้งแต่ปี 2556 – 2560 รวมมูลค่า

จำนวน 47,914,719 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ จำนวน 9,582,944 ล้านบาท โดยมีมูลค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละ จำนวน 260,736 ล้านบาท

จากการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน และแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย ระหว่างปี พ.ศ. 2556 -2560 เป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่ารายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม มีปริมาณการได้รับจัดสรรสูงสุด รองลงมาคือรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป และรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ตามลำดับ โดยรายจ่ายทั้ง 3 ด้านมีแนวโน้มการได้รับการจัดสรรที่สูงสุด โดยในช่วงปี 2556 – 2560 รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 5,604,729.9 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 1,120,946.0 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 43.3 รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 47,22,842.9 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 944,568.6 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 35.7 ของเงินงบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 2,771,427.2 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 554,285.4 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 21.0 ของวงเงินงบประมาณ

แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณ รายจ่ายลงทุน แยกตามงบประมาณแยกตามลักษณะงาน ระหว่างปี พ.ศ. 2556 -2560 เป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่ารายจ่ายตามลักษณะงาน ซึ่งได้แก่รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม พบว่ารายจ่ายลงทุนด้านการเศรษฐกิจ มีปริมาณการได้รับจัดสรรสูงสุด รองลงมาคือรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม และรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ โดยรายจ่ายทั้ง 3 ด้านมีแนวโน้มการได้รับการจัดสรรที่สูงสุด โดยในช่วงปี 2556 – 2560 รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 1,241,178.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 248,235.7 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 9.4 ของเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 665,207.5 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 133,041.5 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 5.0 ของวงเงินงบประมาณ และรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 657,995.5 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 131,599.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของวงเงินงบประมาณ

การศึกษาเรื่องการใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) ด้านการเศรษฐกิจ (ECO) และด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยนำแบบจำลองทางเศรษฐกิจมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาได้แก่ Unit Root Test, Cointegration และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares – OLS) สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

- การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root Test) ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF) พบว่าข้อมูลมีลักษณะ Stationary ที่ระดับของข้อมูลในรูปผลต่างครั้งที่ 1 (At First Difference)
- ความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว (cointegration) ผลการทดสอบพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) ด้านการเศรษฐกิจ (ECO) และด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาว ซึ่งจากผลการทดสอบ cointegration

ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎี “Granger Representation Theorem” ที่ว่าความคาดเคลื่อน (Residual) ที่เบี่ยงเบนออกจากดุลยภาพของช่วงเวลาหนึ่งๆ ในระยะสั้นจะค่อยๆ ปรับตัวโดยกลไกการแก้ไขความคาดเคลื่อน (Error-Correction Mechanism) ให้น้อยลงเรื่อยๆ จนทำให้ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวได้

3. การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares—OLS) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ (ECO) รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) พบว่าค่าของตัวแปรของรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการสังคมและชุมชน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares—OLS)

$$\begin{aligned} \text{LnGDP} &= 9.5893 - 0.0271\text{LnGEN} + 0.1031\text{LnECO} + 0.3939\text{LnSOC} \\ &\quad (-0.4535) \quad (1.3933)** \quad (4.1289)*** \end{aligned}$$

$$R^2 = 0.9565 \quad \text{Adjust } R^2 = 0.9456$$

$$\text{Standard Error} = 0.0398 \quad \text{Durbin - Watson Test} = 2.1442$$

ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่า t statistic

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

กำหนดให้

GDP	= ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (ล้านบาท)
GEN	= รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (ล้านบาท)
ECO	= รายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (ล้านบาท)
SOC	= รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม (ล้านบาท)
$\alpha_0, \alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$	= ค่าคงที่

จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระ คือการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามคือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ หรือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ร้อยละ 95.65 ($R^2 = 0.9565$) ค่าสถิติ Durbin – Watson = 2.1442 เป็นช่วงที่ยอมรับได้ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอนุกรมเวลา (Autocorrelation) ค่าความคาดเคลื่อนของตัวแปรตาม เท่ากับ 0.0398 โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระแต่ละตัว ได้ดังนี้

1. รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะการเพิ่มรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ทำให้อัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น มีผลทำให้การลงทุนของภาคเอกชนลดลง ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นน้อยกว่าที่ควรจะเป็น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ -0.0271 อธิบายได้ว่าการเพิ่มรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลภายในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม แต่ไม่ผลในการอธิบายผล

2. รายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.1031 อธิบายได้ว่าเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1031 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 95

3. รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.3939 อธิบายได้ว่าเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม ร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3939 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากการศึกษาการใช้จ่ายภาครัฐและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้ทราบว่ารายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อธิบายได้ว่าการเพิ่มรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไปมีผลความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการบริหารประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารประเทศ

2. ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ เมื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามากำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการบริหารประเทศแล้ว ในทางปฏิบัติจะดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับนโยบายของทางรัฐบาล

เพื่อให้งบประมาณจัดสรรงบไปยังหน่วยงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบาย
ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษารังสรรค์ไป กรณีเพิ่มเติมในส่วนของรายจ่ายภาครัฐตามลักษณะงาน
ได้แก่รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจและด้านการบริการชุมชนและสังคม ซึ่งเดิมใช้ข้อมูล
ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2560 โดยสามารถเพิ่มช่วงเวลาที่ต้องการศึกษาเพิ่มขึ้นได้ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่
ชัดเจนและน่าเชื่อถือมากขึ้น กรณีต้องการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของรายจ่ายภาครัฐที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวล
รวมในประเทศ สามารถแยกรายจ่ายด้านการลงทุน และหักรายการจ่ายประจำของแต่ละลักษณะงานออกมา
ศึกษาเพื่อผลของการศึกษาที่ความชัดเจนมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการแยกรายจ่ายย่อยอื่นๆ ของงบประมาณ
แต่ละลักษณะงานมาศึกษา เพื่อศึกษารายจ่ายว่ารายจ่ายย่อยตัวใดที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์
มวลรวมในประเทศ กรณีต้องการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมใน
ประเทศ สามารถนำตัวแปรอื่นๆ มาใช้เพื่อการศึกษาได้ เช่น การนำเข้า การส่งออก การลงทุนภาคเอกชน
เป็นต้น โดยสามารถใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจต่อไปนี้ เพื่อใช้ในการทดสอบ เช่น การทดสอบสมมติฐานเชิง
เป็นเหตุเป็นผล (Granger causality test) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรใดเป็นเหตุเป็นผลกัน

เอกสารอ้างอิง

- ไกรยุทธ์ ธีรตยาคินันท์. (2523). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการแทรกแซงของรัฐ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ณัชชา เมืองแสน. (2555). ความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวระหว่างการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม
และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญธรรม ราชรักษ์. (2538). การคลังว่าด้วยการกระจายความเป็นธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประยงค์ มีชัย. (2554). การวิเคราะห์ผลการใช้จ่ายการลงทุนภาครัฐต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ.
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กีรภา จุฑาเศรษฐกุล. (2552). การวิเคราะห์รายจ่ายงบประมาณกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย.
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันชัย รัมวิทยากร. (2558). การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- สุนทร ราชวงศ์ศักดิ์. (2553). การบริหารการคลัง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุชาดา พิทักษ์มงคล. (2554). ผลกระทบของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของภาครัฐบาล ต่อการเจริญเติบโตทาง
เศรษฐกิจของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สุราคัญช์ ดอกไม้. (2554). รายจ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำนักงบประมาณ. (2552). เอกสารงบประมาณ. คั่นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก

<http://www.bb.go.th/topic-detail.php?id=2598&mid=311>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม.

คั่นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2560, จาก http://www.nesdb.go.th/main.php?filename=qgdp_page

Musgrave, R. A. (1969). *Fiscal systems*. New Haven and London: Yale University Press.